L 41.
34
1185. g. 16
34

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE
CORDIS PALPITATIONE.

QUAM,

PRÆSIDE DEO OPT. MAX.

Ex Authoritate Magnifici Rectoris,

D. LUCÆ SCHACHT,

Philoſ. & Medic. Doct. hujuſque in Academiâ Lugd.-Batavâ Profeſſoris Celeberrimi,

NECNON

Ampliſſimi Senatûs Academici Conſenſu, & Almæ Facultatis MEDICÆ *Decretô,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summiſque in MEDICINA Honoribus & Privilegiis ritè ac legitimè conſequendis,

Eruditorum examini ſubjicit

EDUARDUS WETENHALLUS Art. Baccal. Dub.

Ad diem 3 Auguſt. locô horiſque ſolitis.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud ABRAHAMUM ELZEVIER,
Academiæ Typograph. MDC LXXXIV.

k.

Reverendiſſimo in Chriſto Patri ac Domino

D. EDUARDO WETENHALLO

in Hybernis Corcagienſi & Roſſenſi Epiſcopo, necnon Parenti meo admodum honorando & Patrono munificentiſſimo,

Hancce meam Diſputatiunculam Inauguralem

Obſervantiæ & Gratitudinis causâ

Humiliter offert

EDUARDUS WETENHALLUS
Art. Baccalaur: Dublin.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE
CORDIS PALPITATIONE.

THESIS I.

Palpitantis Cordis ideam nemo conſequetur niſi Cordis ſubſtantiam atque ſtructuram vel rudiùs ſaltem noſcat. Utinam ego hocce meorum ſtudiorum in Medicina Tyrocinium depoſiturus par eſſem in enarrandis illis de Corde mirabilibus, quæ apud noſtrum Incomparabilem Harvejum atque Clariſſimum Lowerum & quæ hiſce oculis ſæpe ſæpius tam publicè quàm privatim à Præceptore meo nunquam non laudando D. D. Carolo Drelincurtio, in Anatomia nulli ſecundo, percepi. Pro ingenii itaque modulo illa duntaxat referam, in contractam veluti tabellam, quæ ad rem attinent, ut eo luculentiùs conſurgat hocce meum de Palpitante Corde Inaugurale Lemma.

II. Cor igitur noſtrum ex Hippocratis doctrinâ & ex ipſo Naturæ libro, cui fruſtra Galenus ſeſe opponit, revera muſculus eſt & quidem robuſtiſſimus; conſtat enim fibris carneis numeroſiſſimis texti admodum compacti & filis, ut ita dicam, validè retortis, iiſque à baſi ad apicem in ſpiræ modum eleganter ubique reflexis & in ſeſe veluti retruſis atque regeſtis: Hac itaque fibrarum congerie denſâ Cordis exteriora conſtituuntur, aliunde enim iſthæc fibrarum reflexa atque retorta congeries utrinque recedit & ſepto quodam muſculoſo pariter; ſecluſum ſpatium utrinque relinquit, Ventriculi nomine notiſſimum. Illi porrò Ventriculi ſex circiter unciarum, in viro verbi gratia, capaces ſunt, uti de-

monſtrantem vidi Clariſſimum meum Præceptorem, ſed illi Ventriculi nequaquam cavitates habendæ veniunt puræ putæ inanes, nam præterquam ſanguinem in ſe æſtibus veluti reciprocis identidem admittunt, miro prætereà artificio extructæ cernuntur muſculis aliis tendinoſis admodum interiora ventriculorum occupantibus, ut contractione & relaxatione ſua alternìs, alternìs etiam adjuvent reciprocos illos noſtri Cordis motus quibus ſanguinem & admittit & emittit, ad celebrem illam Circulationem conſtituendam, quam Harvejus Noſter primus omnium in apertam lucem protraxit, poſtquam ſcilicet levem ejus adumbrationem noviſſimo ſeculo ob oculos poſuerant Andreas Cæſalpinus, Realdus Columbus atque Julius Cæſar Arantius, uti nuper ex Doctiſſimi mei Promotoris recitationibus publicis accepi. Harvejus quippe noſter ſua luce doctrinam illam apud alios tenebricoſam adhuc perfudit, experimentis comprobavit atque rationibus fulcivit, & ob illam profectò rem tam egregiè navatam monumentum ſibi exegit Londinenſi marmore noſtro (ipſi erecto) perennius. Sed è diverticulo ad rem.

III. Muſculus itaque fortiſſimus eſt Cor & quidem arteriis, venis & nervis non unicè inſtructum, ſed & intrinſecus muſculis aliis robuſtis etiam, (exiguis licèt) apprimè munitum, quò ſcilicet faciliùs in motibus ſuis indefeſſis perennet. Conſequens eſt ergo ut illæ præter naturam affectiones, quæ in muſculos incurrunt, (quatenus ſunt organa motûs) eædem (ſuo quoque modo) in noſtrum Cor pariter invadant, & illius motus vel imminuant, vel depravent, vel aboleant.

IV. Prioris atque poſterioris Symptomatis ſpeculatio alterius diſquiſitionis eſt, quàm hodiernæ meæ. Uni ergo medio Symptomati in præſens inſiſtam & pro virili motum iſtum Cordis deſcripturus ſum, quem depravatum vocitant ſub nomine vel Palpitationis, vel Tremoris, vel Formidinis, vel Formicationis, vel Saliſſationis demùm, uti Marcello Empirico placet.

V. Unum novi Johannem Baptiſtam Silvaticum, qui mordicùs contendat Tremore Cor affici non poſſe, utpote quia ex ejus falſiſſimis hypotheſibus nec muſculus exiſtat, nec nervis donetur ullis ad ſenſum & motum. At Clariſſimus meus Præceptor ei penitus adverſatur, muſculum enim Cor agnoſcit & demonſtrat rationibus & experientia. Cor ſiquidem patefacit carneis fibris, ar-

arteriis, venis atque nervis largitèr eſſe donatum: exinde eſt ut hancce Scriptorum Palpitationem non modò Tremorem eſſe, cum quibuſdam profiteatur, ſed & Cordis doceat eſſe convulſivum motum ac genuinam inſuper Epilepſiam; & meritò quidem, judicio meo. Nam primum quod attinet, ſicut in Tremore pars involuntariè ac etiam continuè modò attollitur, modò deprimitur, ita perſeverante Cordis Palpitatione Cor ipſum (præter ſuum omninò morem placidum atque tranquillum) modò aſſurgit, modò autem relabitur, idque prorſus inordinatè atque violentèr. Sicuti deinde Tremor non omnis momentaneus atque fugax eſt (inſtar illius, quem Terror ſuſcitat) ſed quidam permanens atque rebellans ad vitæ fata ſuprema, ita certè non omnis Palpitatio Cordis (illius more quam Timor excitat) evanida atque momentaria eſt, ſed quædam ægros pertinacitèr irretit & implicat, quædam verò ipſos etiam in tumulum omnino trudit. Pervicacis unius unicum Eruditiſſimus meus Promotor mihi ceſſit exemplum in Reverendò Viro, qui Cordis decimeſtri Palpitatione jactatus, (ſed interpolata) in bimeſtrem demum incidit, illámque continuam, ac interdiu noctúque moleſtam, ſed quam Reverendus ille Vir, Dei tandem beneficio, eluctatus eſt. Perennis autem alterius atque lethiferæ prorſus exemplar mihi Schenkius præ oculis poſuit de Sacerdote quodam, cui carnea moles unciarum fermè duarum ad Cordis baſin increverat, inter Aortæ Caudicem & Pulmonis Arteriam, atque adeò Palpitationem ipſi pervicaciſſimam ac irriquietam à Cunis ad Feretrum intulerat.

VI. Epilepſiam quod ſpectat, ſicut in illa partium eſt inordinata concuſſio, ita certè in Palpitante Corde totius Cordis irregularis eſt commotio & quidem tanta, ut pectus vehementer feriat, ac etiam ſono ſeſe quandoque prodat adſtantibus. Rurſum ſicut Epilepticus inſultus vel Periodicus vel Erraticus, ita Cordis noſtri hæc exagitatio Symptomatica vel Periodos ſervat, vel Periodos neſcit. Tertiò demùm ſicut Epileptica ſuccuſſatio fortis ſubſequentem à tergo ducit muſculoſi generis quendam languorem effœtum atque dolorificum, ita certè hæc Cordis valida vibratio inſequentem habet gravantem quendam pectoris laborem, quo, vegetum aliàs Viſcus illud, elanguet; & veluti ſub pondere gemit.

 VII. Jam-

VII. Jam verò ſicut motus Epilepſiæ pendent à Spiritibus Animalibus efferatis atque petulcis, ita certè reputandum eſt Cordis motiones illas efferas eſſe atque petulcas propter Spiritus tumultuariè commotos atque petulantes. Animalium ergo Spirituum motus inordinatus atque tumultuarius in Corde cauſa mihi Palpitationis eſt immediata atque conjuncta.

VIII. Hæc autem turbulenta Spirituum agitatio & efferatio vel ab ipſa mente primùm & immediatè procedit, uti liquet in Animi Pathematis, Terrore atque Mærore, quibus motus ille Cordis inconditus derepentè ſuſcitatur; vel ab ipſis eſt Spiritibus Animalibus, jam quidem Cordi addictis atque peculiaribus, ſed unà cum Viſceris illius Vitalibus aliis efferatis omnino, atque adeò ſeditionem in illo viſcere talem concitantibus ut exinde tota enormitèr Machina Cordis concutiatur. Id autem dupliciter obtingit. Primò quidem vitio Sanguinis atque Spirituum primariò, ſicuti patet in Cachecticis atque Scorbuticis per mediam ſomni quietem vehementi Cordis ſuccuſſatione conturbatis & exagitatis. In illos quippe ſuccuſſus ille Cordis non priùs invadit quàm pugnantes inter ſeſe ſanguinis portiunculæ, indole variæ, concurſu atque pugna ſua Cordis fibrillas irritent, atque adeò Spirituum Animalium & Vitalium ejus quietem priùs altam conturbent & è malacia in tempeſtatem traducant. Id ipſum rurſus accidit vitio ſanguinis ejuſdem ac Spirituum etiam, ſed ſecundariò, uti conſtat ex illis quibus alienigenum quid Cordi vel externo vel interno præſentiâ ſuâ ejus vel exteriora vel interiora fila uſque adeò vellicat ut Viſcus illud in furibundos veluti ſaltus impellat.

IX. Sed, licèt iſthæc humanæ vitæ Rota identidem ita ſubſultet, ut exilire ac exorbitare putetur, nihiloſecius impetum ejus talem ac tantum nunquam agnoſcimus, ut vicinas coſtas de ſuis ſedibus depellat aut etiam diffringat. Cum bonâ itaque id aſſerentis Fernelii veniâ dixerim omnino partis molliuſculæ, aquis circundatæ, pericardio concluſæ, pulmonibus obſitæ, nullum unquam in coſtas inſultum fieri poſſe talem ac tantum, ut in ipſas præduras ac oſſa vera, nec non quovis ſagittarum faſciculo fortiùs invicem colligata, cladem tam enormem inferre queat. Iſtud itaque Fernelianum Dogma apud plebeculam audiat avidum genus auricularum, ſed mihi cuncta ad rationis & experientiæ

tientiæ libellam exigenti alienum prorſus eſt & à ratione & ab experientia.

X. Jam verò Palpitationis Cordis cauſas etſi minutatim excuterem, nihil interim ab illâ meâ mente de coſtis adverſus omnem Cordis ſuccuſſationem immotis & infractis me dimoveret. Quid enim in coſtas impetu tanto arietare queat nullâ ratione conſequor? An verbi gratia, Bilis illa retorrida foret in Arterias effuſa inibique in tophi nigri ſpeciem concreta, quam *Fernelius* idem in uno & altero cadavere deprehendit? Minimè Gentium, nam quadruplex noſter Aries, *Theſeos Nona*, adverſus Fernelianum illum in coſtas Arietem fortiùs arietat. Quid ergo? An *Holleriani* abſceſſus atque calculi in Corde duo convulſifici atque lethales? An *Galeni* atque *Rolſincii* Hydatides atque tubercula cruda Pericardio adnata? An *Hildani* ſanies eodem in Pericardio purulenta? An *Caroli Piſonis* atque *Tulpii* ſeroſa colluvies acris, reclamante licèt Clariſſimo *Diemerbroeckio*? An *Ballonii* craſſus atque melancholicus humor in Cordis ventriculo ſiniſtro detectus? An *Williſii* ſanguis grumoſus & ater, quo ventriculus Cordis dexter & ejus Auricula atque Pulmones erant infarti? An *Foreſti* Abſceſſus in Archidiaconi Corde? An *Thomæ Eraſti* concretio in Corde nigra atque tartarea? An Terni illi atque cinerei *Zacuti Luſitani* calculi, ciceris mole, è *Latronis* fumante adhuc atque Palpitante Corde revulſi? An *Wieri* Tres alii, ſed piſorum magnitudine, rubiginei lapilli è Corde Maximiliani ſecundi eruti? An *Veſalii* atque *Riverii* in ſiniſtro Cordis ventriculo deprehenſæ carunculæ? An *Bauhini* atque *Diemerbroeckii* fruſta quædam adipoſa ex ipſius Cordis ventriculis exempta? An *Smetii* pituitoſa concretio medullæ cruris bubuli intra Cordis ventriculum dextrum ſimillima? An *Otthonis Heurnii* calculi tres, arenacei, villis ſepti Cordis infixi, piſorum circiter rotunditate? An *Gulielmi Balonii* pericardium Cordi agglutinatum, in duobus Hydropicis? An *Rondeletii* capſula Cordis inflammatione tentata? An *Dodonæi* callus arterioſus Cordi proximus? An *Aurelii Severini* vermiculus in Corde cujuſdam Angli? An *Williſii* demùm aorta ſenis ebrioſi ſaxea. Nequaquam profectò: Id enim Saxi adhæſit aortæ, atque adeò nulla vibratione nullóve jactu valuit impetere coſtas. Cùm autem reliquarum omnium cauſarum impetus in illas coſtas, longè ſit languidior

hac

hac ipſa cauſâ, Saxea quidem, ſed imbelli tamen ac prorſus impari ad tantam coſtis ruinam inferendam; Sequitur omnino ut nulla è reliquis cauſis potis ſit tot, quot dixi, *Theſi Nonâ*, perrumpere obices, ut coſtas vel luxet, vel effringat.

XI. Hæc interim affectio (coſtas etſi nec disjiciat nec confringat) in vitæ noſtræ Regem tam aperto Marte graſſatur, ut lethalia Symptomata, Lipothymiam nimirum atque Syncopen invehat. Illis igitur occupandis nos totos inſudare oportet, atque ita ſedulo nobis eſt cauſæ primariæ habenda ratio, ut illam vel amoliamur, vel retundamus. Nequaquam interim negligendæ ſunt vel abſtruſiſſimæ cauſæ ſecundariæ, ſed ſcrutinio ſagaci ſuis illæ in latibulis detegendæ veniunt, ut illæ ipſæ maturè ſuffodiantur, antequam vitæ noſtræ Monarcham in munitiſſima ſua pectoris arce ſuffoderint ac everterint:

XII. Viriliter ergo Cordis commotionem illam quâ ſe ſe impenſiùs exagitat, & vehementi diaſtole atque ſyſtole ad extrema ſe fatigat, oppugnemus. In eos uſus nullæ potiores machinæ nobis ſuppetunt, quàm quæ ſuis Spirituum velut exploſionibus cauſam omnem hoſtilem ex intimioribus ipſis vitæ penetralibus extrudere aptæ natæ ſunt, tales, verbi gratia, exiſtunt Cardiaca quævis, mon modò Spiritibus vivificis turgida, ſed etiam opiata virtute pollentia, ut lenitate ſua Spiritus ferinos deliniant, atque ſic ſacram illam vitæ noſtræ Rotam exorbitantem in priſtinam orbitam reducant, & in præſcriptos à natura gyros impellant, quò feliciùs atque lætiùs ægri noſtri præſtituta ſibi ab Arbitro Vitæ ſtadia conficiant.

XIII. Cùm autem ſecundariæ cauſæ multiplices & abſtruſæ conſiſtant, captum profectò meum ſuperant omnes tam in Diagnoſi, quàm in Therapeia. Satius eſt igitur ut, illis è ſuis tenebris eruendis & demetendis alteri lampada cum falce tradam & me unicè reſtringam ad cauſam meam Palpitationis immediatam è directo meis Cardiacis Opiatis oppugnandam. Cùm iſthæc ita ſint, totus ero in Spiritibus Cordi ſuggerendis, vivacibus quidem, ſed indolis quietæ, quales nobis ſuppeditantur à Spiritu Vini vel vulgari, vel Camphorato; A Spiritu Theriacali vel Simplici vel Compoſito; Ab Aquâ Vitæ Matthioli vel ab Ant-epileptica; Vel ab Aquâ Cinamomi cum Theriaces vel Diaſcordii momento; Ab Aquâ Naphæ cum modica confectione

ne

ne vel de Hyacintho, vel de Granis Tinctoriis; Ab Aquâ Meliſſæ cum Spiritu Volatili vel Succini, vel Cochleariæ, vel quovis Aromatico; Ab Aquâ Salviæ vel Lavendulæ cum Spiritu vel Salis Armoniaci, vel Succini, & Syrupo vel Cardui Benedicti, vel Stæchados; Ab Aquâ vel Betonicæ, vel Juniperi cum Tinctura vel Opii, vel Caſtoris, vel Croci; Ab Aquâ demùm Corticis Arantiorum cum Syrupo Granorum Kermes, & Sale aliquo Volatili, vel Viperarum, vel Eboris, vel Cornu Cervi, è quibus variè mixtis & interpolatis innumeræ mixturæ præſcribendæ venient, pro re nata. His itaque pauculis huic Themati meo Inaugurali Coronidem imponam.

COROLLARIA.

I.

Cor non eſt auritum ut audiat, ſed ut ſanguinem pro modulo ſuo ab auriculis accipiat.

II.

Cordis auricularum Diaſtole fit, dum ſyſtole cordis eſt; & è diverſo in cordis Diaſtole, auricularum Syſtole eſt.

III.

Cordis ſcorbiculos ad ſanguinem continendum excavatos eſſe perinde ridiculum eſt, ac vel ventriculi rugas, vel volarum plicas deſtinari ad comprehenſionem.

IV.

Cordis Septum pervium eſſe qui ſtatuunt; abſurdum ſtatuunt.

V.

Cor ſanguinis fontem ſanguine ventriculorum immediatè nutriri falſum eſſe arguunt ejus Arteria una & altera, atque Vena Coronaria dua.

VI.

Cordis ventriculum dextrum ſiniſtro capaciorem eſſe qui ſtatuunt, cordis ſtructura ruditèr ſtuduerunt.

VII.

Cordis muſculi ſiniſtri longè ſpiſſiores atque fortiores ſunt dextris.

VIII.

Cordis humani capſula multùm variat à capſula bruta.

IX.

Cor in Fœtu pulſare qui negat, veriſſimum negat.

FINIS.

IN HONOREM

Doctiſſimi Ornatiſſimique Viri

D. EDUARDI WETENHALLI,

Cum in Illuſtriſſimâ Lugdunenſium Academia Lauream Doctoralem ſummo omnium applauſu conſequeretur.

Ergò refers tandem doctrinæ præmia ſummæ,
Quæ labor aſſiduus, ſedulitaſque tulit.
Scilicet ingenium, paritèrque induſtria fructûs,
Hos tandem ſtudiis attribuere tuis.
Quare age, nunc meritas, Juvenum Doctiſſime, palmas
Aſſequerere, & circum tempora laurus eat.
Si quiſquam tantos dignus perferret honores,
Hos tibi præcipuè ferre licere putem.
Nam quotquot reliquis adſunt præſtantia dona,
Majora his voluit Numen adeſſe tibi.
Nec mihi ſpes æquare tuæ præconia laudis,
Arduus ingenii divitis ille labor.
Solus enim proprias poſſes cognoſcere dotes,
Gloria nec meritis par queat eſſe tuis.
Quis poterit majus Muſarum oſtendere lumen,
Cui vigor ingenii, ſplendor, acumen adeſt.
Hunc ſummo doctum Parnaſſi vertice montis
Demiſit terris Augur, Apollo, Decus.

Amico ſuo cecinit

S. B.

Med. Studioſus.

Orna-

Ornatiſſimo, Doctiſſimoque Amico ſuo

Medicinæ Candidato

EDUARDO WETENHALLO,

Cum pro gradu Doctoratûs

DE CORDIS PALPITATIONE

cum laude diſputaret.

Quis furor inceſſit; quo Cordis machina clauſtrum
Indignata ſuum vehementiùs oſtia pulſat,
Bacchantiſque inſtar majorem ſanguinis hauſtum
Nititur ejicere, aſſidui pertæſa laboris;
Jamdudum latuit. Sed te, Clariſſime, rerum
Agnoſcunt aliis ignota arcana magiſtrum.
Nullius hîc febris ſtimuli partiſve dolores
Affectæ latitant; proprio ſymptomate ſolum
Cor dolet, æſtuat, inſanitque in corpore ſano:
Hunc Deus affectum, aut ſaltem divinior aura
Hippocratis tibi ſcire dedit, penetralia ſacra
Jure quidem natali adeas; hinc fonte recluſo
Vitales redeunt undæ, motumque ſolennem
Arte tuâ vitæ renovabit mobile primum.

S.S. *Oxonienſis.*

Amico

Amico ſuo Doctiſſimo

EDUARDO WETENHALLO,

Cum gradu Doctoratûs in Medicinâ inſigniretur.

Si pro materia canerem, Doctiſſime, Muſa,
  Si daret ingenio carmina digna tuo.
Nil tamen inde tuis meritis accederet, ipſe
  Te celebras, Vates optimus ipſe tibi es.
Quod vix eſt hominis, cordis ſecreta recludis,
  Et ſimul ingenii vis patet inde tui.
Lætitiæ motus quo pacto, & motus amoris,
  Cor ipſum afficiant, dum tua ſcripta docent,
Affectus iſtos in te convertis amoris,
  Lætitiæ motûs ipſe docendo facis,
Omnia tam rarâ tractas fœliciter arte,
  Ut Coum poteras erudiiſſe Senem.
Jure quidem magno te nobilitavit honore,
  Leyda, priùs meritis nobilitata tuis.

J. L. *Cantabrigienſis*.